

Suomen Lajitietokeskuksen aineistopolitiikka

Versionumero	Muutoksen kuvaus	Sijainti	Ajankohta
1.1	Alkuperäinen		9.3.2017
1.2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tekstimuotoiluja ja tarkennuksia kautta asiakirjan 2. Suomen Lajitietokeskus Envibase-hankkeeseen liittyvän tiedon poistaminen tarpeettomana 3. FAIR-periaatteisiin sitoutuminen lisätty 4. GDPR-lainsäädäntöön sitoutuminen lisätty 5. Tietoa tieteellisten aineistojen embargo-käytännöistä lisätty 6. Luomuksen organisaatorakenteeseen ja vastuunjakoon liittyviä muutoksia 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Koko asiakirja 2. Kohta 1, viimeinen kappale 3. Kohta 3, kappale 3 4. Kohta 3, viimeinen kappale 5. Kohta 6, Aineistojen käyttö kappale 4 6. Kohta 7 	22.8.2019
1.3	<ol style="list-style-type: none"> 1. Päivitetty lainsäätö vastaamaan nykytilannetta 2. Päivitetty linkejä 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kohta 3, kappale 5, kappale 7 2. Koko asiakirja 	8.2.2021

Sisällysluettelo

1. Aineistopolitiikan tarkoitus	2
2. Aineistopolitiikassa käytettyjen termien määritelmiä	2
3. Aineistopolitiikkaa ohjaavat lait, säädökset ja linjaukset	3
4. Aineistopolitiikan kattavuus	4
5. Aineistopolitiikan päämäärä	5
6. Aineistojen muodostumisen, ylläpidon ja käytön periaatteet	5
<i>Aineistojen muodostuminen</i>	5
<i>Aineistojen ylläpito ja säilytys</i>	6
<i>Aineistojen käyttö</i>	6
7. Vastuunjako	7
<i>Aineistopolitiikan laatiminen, päivittäminen ja hallinnointi</i>	7
<i>Aineistopolitiikan toteuttaminen</i>	8
VIITTAUKSET	9

1. Aineistopolitiikan tarkoitus

Suomen Lajitietokeskus kokoaa tietovarastoon digitaalisia tietoaineistoja Suomen eliölajeista (ks. tarkemmin luku 4). Lajitietokeskuksen tietovarastossa oleva tieto, jota ei ole luokiteltu arkaluonteiseksi [1] tai määritelty osittain tai kokonaan jollakin muulla perusteella [2] salattavaksi, on avointa julkista tietoa. Tietovarastossa olevan em. perusteilla salatun tiedon lukuoikeus ja käyttö perustuvat aina yksilöityyn käyttöoikeuteen ja siitä tiedon omistajan kanssa erikseen sovittu. Avoimen tiedon käyttöoikeus perustuu käyttöoikeuslisenseihin, jotka määrittellään aineistonluovutussopimuksessa ja jotka voivat poiketa toisistaan aineistosta riippuen.

Tämä aineistopolitiikka linjaa kaikkien Suomen Lajitietokeskuksen hallinnoimien digitaalisten tietoaineistojen keruun, ylläpidon ja käytön periaatteita.

Suomen Lajitietokeskus on Luonnontieteellisen keskusmuseon Luomuksen hallinnon alainen virtuaalinen keskus. Tämän aineistopolitiikan tavoitteena on olla ristiriidaton suhteessa Luomuksen digitaalisten aineistojen aineistopolitiikkaan, jolla Luomus ohjaa lakisääteisten tehtäviensä toteuttamista. Ristiriitaisissa tilanteissa noudatetaan Lajitietokeskuksen aineistopolitiikkaa.

Aineistopolitiikka on sitova Suomen Lajitietokeskuksen tiedonhallinnan ohjeistus. Se koskee kaikkia Suomen Lajitietokeskuksen aineistoja ja aineistojen parissa työskenteleviä, Luomuksen palveluksessa olevia tai Luomuksen kanssa muussa sopimussuhteessa olevia henkilöitä. Lisäksi kaikki henkilöt, joilla on pääsy Lajitietokeskuksen tiedon hallintaan heille myönnettyjen käyttöoikeuksien perusteella, sitoutetaan noudattamaan tätä aineistopolitiikkaa.

2. Aineistopolitiikassa käytettyjen termien määritelmiä

Tässä aineistopolitiikassa seuraavia termejä käytetään seuraavissa merkityksissä:

Aineisto (tai *data*) tarkoittaa yksittäisten tietueitten muodostamaa kokonaisuutta, joka on tallennettu digitaaliseen muotoon. Aineisto voi sisältää tietueita muutamista miljooniin ja nämä voivat koostua teksteistä, numeroista, kuvista, äänestä tai näihin verrattavista tiedoista, sekä näihin liittyvistä kuvailutiedoista.

Aineistojen muodostuminen kuvaa tapaa tai menetelmää, jolla aineistoja kertyy kohteena oleviin järjestelmiin ja siihen liittyviin prosesseihin.

Aineistojen päivitys tarkoittaa alkuperäisen tiedon muuttamista primaariaineistossa eli tiedon korvaamista uudella tai korjatulla tiedolla joko osittain tai kokonaan, sekä sekundaariaineiston korvaamista primaariaineiston uudella, päivitetyllä versiolla.

Aineistojen ylläpito tarkoittaa, että tiedon ajantasaisuudesta ja käyttövalmiudesta pidetään huolta. Primaariaineiston osalta varmistetaan, että tiedon päivitys näkyy välittömästi tallennusjärjestelmässä. Sekundaariaineiston osalta varmistetaan, että uudessa kopiassa päivitetty tieto on korvannut vanhan tiedon.

Aineiston avoimuus tarkoittaa, että aineiston salaamattomat osat ovat kenen tahansa käytettävissä mihin tahansa tarkoitukseen, kunhan noudatetaan aineiston käyttöoikeuteen liittyviä periaatteita, kuten viittaus lähteeseen hyvän tieteellisen käytännön mukaisesti. Avoimuutta voidaan rajoittaa käyttölisenssein tai salauskriteerein (ks. kappale 6, kohta ”Aineistojen käyttö” 6.).

Aineistotyyppi käsittää aineistot, jotka tyypillisesti syntyvät yhdenlaisen prosessin tuloksena ja joille luodaan omantyyppinen, kuvaileva metatieto. Käsitteen avulla voidaan tarkentaa periaatteita: aineistotyyppi käsittää aineistot, joita koskevat samat periaatteet.

Lajitietokeskuksen tietojärjestelmä tarkoittaa tietojärjestelmää, joka on Luomuksen ICT-tiimin (tieto- ja viestintäteknologiatimi) ylläpitovastuulla. Järjestelmä voi olla joko ICT-tiimin ohjelmoima, jonkun muun Luomuksen henkilöstöön kuuluvan tai kuuluneen ohjelmoima, taikka ulkopuoliselta taholta Luomuksen hallintaan ostettu tai saatu.

Metatiedot tarkoittavat aineistoa kuvailevia tietoja, kuten selostusta aineiston koostumuksesta, syntytavasta ja -ajasta sekä kerääjästä jne.

Primaariaineisto (*primaarikappale*) tarkoittaa aineiston alkuperäistä, päivitettävää versiota. Tällä versiolla on metatiedot ja omistaja.

Sekundaariaineisto (*sekundaarikappale*) tarkoittaa primaarikappaleesta otettua kokonaista tai osittaista kopiota, joka päivittyy vain primaariaineiston päivituksen kautta.

Tietojärjestelmä tarkoittaa elektroniseen tietokantaan tai tietokantoihin perustuvaa järjestelmää, jossa tietoja käsittelemällä palvellaan jotakin toimintaa tiettyyn tarpeeseen. Tietojärjestelmän muodostavat tietokantojen lisäksi tiedot ja niiden käsittelysäännöt, käsittelyn henkilö- ja laiteresurssit sekä tiedonsiirtolaitteet ja toimintaohjeet. Tietojärjestelmään voi sisältyä tietoja myös muista tietojärjestelmistä.

3. Aineistopolitiikkaa ohjaavat lait, säädökset ja linjaukset

Suomen Lajitietokeskuksen aineistopolitiikkaa ohjaavat samat lait ja velvollisuudet kuin Luomusta.

Aineistopolitiikassaan Lajitietokeskus seuraa kansallisella ja EU-tasolla sekä kansainvälisesti sovittuja, digitaalisten aineistojen avoimeen saatavuuteen liittyviä linjauksia, strategioita ja ohjelmia, erityisesti valtioneuvoston linjausta lisätä tietoaineistojen avoimuutta.

Lajitietokeskuksen palvelut luetaan Fairdata-palveluiksi, jotka noudattavat [FAIR-periaatteita](#) [3] (Findable, Accessible, Interoperable, Re-usable). Niiden noudattamisesta on EU:n neuvoston linjaus vuodelta 2016 ja niihin on myös Suomen opetus- ja kulttuuriministeriö sitoutunut. [FAIR-periaatteet](#) julkaistiin alun perin vuonna 2016.

[Yliopistolaki](#) ja laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (ns. [julkisuuslaki](#)) määrittelevät Luomuksen toiminnan julkisuutta, mikä vaikuttaa suoraan myös Lajitietokeskuksen aineistopolitiikkaan. Luomuksen ja näin ollen myös Lajitietokeskuksen aineistopolitiikka on linjassa Helsingin yliopiston, Luomuksen emo-organisaation datapolitiikkaan.

Muita Lajitietokeskuksen aineistopolitiikkaan vaikuttavia säännöksiä ovat seuraavat, sähköistä asiointia ja hallintoa koskevat sekä digitaalisen aineiston syntyyn, käyttöön, levittämiseen, hyödyntämiseen ja säilyttämiseen liittyvät lait ja säännökset: luonnonsuojelulainsäädäntö, hallintolaki, laki julkisen hallinnon tiedonhallinnasta (tiedonhallintalaki), tietosuojalaki, laki asioinnista viranomaistoiminnassa, laki sähköisistä allekirjoituksista, arkistolaki, laki kulttuuriaineistojen tallettamisesta ja säilyttämisestä sekä tekijänoikeussäädökset.

Suomen Lajitietokeskuksen aineistopolitiikassa otetaan myös huomioon EU:n PSI-direktiivin (Public Sector Information) sekä INSPIRE-direktiivin (Infrastructure for Spatial Information in Europe) Suomen lainsäädäntöön ja strategioihin liittyvät linjaukset. Laissa (421/2009) ja asetuksessa (725/2009) paikkatietoinfrastruktuurista, asetetaan Luomukselle lajien levinneisyyteen ja biomaantieteellisiin alueisiin liittyvän paikkatiedon yhteiskäyttöä koskevia velvoitteita. Tietoaineistot tulee ylläpitää ja jakaa laissa ja INSPIRE-direktiivin täytäntöönpanosäännöissä määritellyllä tavalla.

Aineistojen sisältämiä henkilötietoja käsitellään noudattaen [yleistä tietosuoja-asetusta](#) (GDPR, General Data Protection Regulation) [4].

4. Aineistopolitiikan kattavuus

Aineistopolitiikka kattaa Lajitietokeskuksen hallinnassa olevat aineistot. Lajitietokeskus ottaa hallintaansa, säilyttääkseen ja jakaakseen aineistoja sopimuksiin perustuen.

Nämä aineistot kuuluvat seuraaviin aineistotyyppeihin:

1. Kokoelmanäytteitä koskevat tiedot; kokoelmanäytteet voivat olla kokonaisia organismeja, organismien makro- tai mikroskooppisia osia, kudoksenäytteitä tai DNA:ta, taikka fossiileja.
2. Kokoelmissa säilytettäviä eläviä kasvi-, sieni- tai mikrobikantoja koskevat tiedot; kanta voi käsittää yhden yksilön tai kasvuston tai useampia, samasta siemen- tai itiöerästä tai kasvullisen lisääntymisen tai lisäämisen tapahtumasta syntyneitä yksilöitä tai kasvustoja, jotka voivat olla eri elinkiertoaiheissa (esimerkiksi itiö, siemen, taimi, aikuinen).
3. Havaintoaineistot, joihin ei liity kokoelmanäytteitä.
4. Kokoelmanäytteitä tai havaintoja dokumentoivat aineistot kuten valokuvat, äänitteet, piirroukset yms.
5. Seuranta- ja kartoitusaineistot: kartan tai tilaston tuottamiseksi tai seurannan toteuttamiseksi kerätyt, yhdistetyt ja jalostetut tiedot kuten satelliittiseurantatiedot.
6. Nimistöt ja taksonomiset hierarkiat.
7. Luonnontieteelliset mittaus- ja luokittelutulokset.
8. Erilaiset analyysitulokset: näytteiden ajoitustulokset, isotooppisuhteet ja alkuainemääritykset, DNA-sekvenssit ja genotyyppimääritykset yms. sekä näihin liittyvä prosessitieto.
9. Yllä luoteltuihin aineistotyyppeihin liittyvät metatiedot.
10. Yllä lueteltuihin aineistotyyppeihin liittyvät paikka- ja sijaintitiedot, kuten keruu- ja havaintopaikat tai -alueet, koealat, sijainnit kokoelmissa jne.
11. Yllä lueteltuihin aineistotyyppeihin liittyvät henkilötiedot, kuten aineiston tuottajan nimi ja organisaatio, yhteystiedot jne.

5. Aineistopolitiikan päämäärä

Aineistopolitiikan yleisenä päämääränä on edistää Lajitietokeskuksen hallinnoimien aineistojen hyödynnettävyyttä ja hyödyntämistä tutkimuksen, opetuksen, hallinnon, luonnonsuojelun, elinkeinotoiminnan ja yhteiskunnan hyväksi FAIR-periaatteita noudattaen.

Tämän päämäärän saavuttamiseksi aineistopolitiikalla pyritään:

- luomaan yhtenäiset käytännöt aineistojen tallettamiseen, julkaisemiseen ja jakamiseen
- varmistamaan, että jokaisella sähköisellä aineistolla on primaarikappale eli yksi päivitettävä versio, kuvailutiedot (ns. metatiedot) ja omistaja
- mahdollistamaan lajitietoaineistojen saattaminen avoimeen käyttöön mahdollisimman nopeasti, tehokkaasti ja kattavasti
- lisäämään yhteistyötä tiedon kerääjien, tuottajien ja hyödyntäjien välillä.

Aineistopolitiikka ohjaa Luomuksen ja sen sopimuskumppaneiden henkilöstöä Lajitietokeskukseen tulevien ja sieltä jaettavien aineistojen hallinnassa ja käsittelyssä sekä myötävaikuttaa siihen, että eri toimijat noudattavat yhdenmukaisia periaatteita aineistoja luovutettaessa ja käytettäessä. Hallinta- ja jakeluperiaatteita määritellessään politiikka myös välillisesti parantaa aineistojen laatua.

6. Aineistojen muodostumisen, ylläpidon ja käytön periaatteet

Aineistojen muodostuminen

Suomen Lajitietokeskuksen tietovarastoon tallennetaan (kopioidaan) sekundaarisia tietoaineistoja primaarisista lähdeaineistoista. Aineistojen kopioiminen perustuu kirjalliseen sopimukseen tai muuhun dokumentoituun sopimiseen (mm. havaintotallennusjärjestelmän käyttöehtojen hyväksyntä), joka tehdään lähdeaineiston omistajan tai haltijan ja Luomuksen välille. Olemassa olevia aineistoja siirretään Lajitietokeskukseen automatisoidusti tiedonvaihtorajapintojen kautta, tai muulla tehokkaalla keinolla. Lajitietokeskukseen kertyy uutta dataa joko sopimuskumppaneiden primaaritiedon tallennustietojärjestelmistä tai Lajitietokeskuksen palvelukokonaisuuden osana olevista ja sen osaksi rakennettavista primaariaineistojen tallennusjärjestelmistä. Sekundaarikopiot tallentuvat Lajitietokeskuksen tietovarastoon aineistoista riippuen erikseen sovitulla aikataululla määräajoin taikka jatkuvasti viipeellä tai reaaliaikaisena.

Aineiston omistaa organisaatio, jonka lukuun se on muodostettu tai yksityishenkilö, kun aineisto on muodostettu yksityisenä aktiviteettina. Lajitietokeskukselle tallennettavaksi ja jaettavaksi luovutettujen aineistojen omistajuus ei muutu luovutuksen myötä. Aineiston omistajuus merkitsee oikeutta päättää aineiston käytöstä ja tiedon jakamisesta Lajitietokeskuksen tietovarastoon, ja tästä sovitaan keskinäisellä sopimuksella tai muulla dokumentoidulla tavalla.

Aineistojen ylläpito ja säilytys

Lajitietokeskuksen palvelukokonaisuuden osana on ja sen osaksi rakennetaan myös uusia primaariaineistojen tallennusjärjestelmiä. Näitä aineistoja ylläpidetään ja päivitetään Luomuksen ja tietojen omistajien toimesta erikseen sovittavalla tavalla. Muut Lajitietokeskuksen sopimuskumppanit vastaavat omien tai hallinnassaan olevien primaaritiedon tallennustietojärjestelmien aineistojen ylläpidosta ja päivittämisestä., Omistuksesta, hallinnasta tai päivitysvastuusta rippumatta kaikista primaariaineistoista tallennetaan Lajitietokeskuksen tietovarastoon vain sekundaarikappale eli kappale, joka päivittyy vain primaariaineiston päivityksen kautta. Aineiston ylläpidossa ja säilytyksessä noudatetaan kappaleessa 3 lueteltujen lakien, säädösten ja linjausten mukaisia päätöksiä ja ohjeita.

Lajitietokeskuksen tietovarastoon kopioitavat lajitiedot yhtenäistetään Lajitietokeskuksen ydintietokannan tietojen kanssa pääsääntöisesti ennen niiden tallennusta tietovarastoon. Ydintietokannassa on muun muassa kansallisesti käytettävä eliönimistö ja taksonominen tieto eli tieteellinen luokittelu.

Aineistoista ylläpidetään julkisilla verkkosivuilla jaettavaa, aineistoja kuvailevaa luetteloa (aineistojen ns. metatiedot). Tiedot uusista aineistoista lisätään luetteloon viimeistään aineiston valmistuttua, aineiston luovutuksen yhteydessä tai jatkuvasti kerättävistä aineistoista heti, kun aineistoa on alkanut kertyä Lajitietokeskuksen järjestelmiin.

Aineistojen käyttö

Suomen Lajitietokeskuksen hallinnassa olevat digitaaliset aineistot ovat lähtökohtaisesti julkisia ja avoimessa käytössä [5] eli avointa dataa. Aineistoja jaetaan käyttöön pääsääntöisesti Creative Commons -lisenssiperheen määrittämällä periaatteilla [6]. Creative Commons -lisenssejä [7] valitaan ja otetaan käyttöön aineiston omistajan kanssa sovitun mukaisesti. Aineiston julkaisemisessa noudatetaan kappaleessa 3 lueteltujen lakien, säädösten ja linjausten mukaisia päätöksiä ja ohjeita.

Lajitietokeskuksen hallinnoimassa aineistossa voi olla myös sellaista aineistoa, joka on luokiteltu arkaluonteiseksi joko yleisen lainsäädännön [8] tai ympäristö- ja luonnonvarahallinnon [9] päätösten perusteella. Arkaluonteiseen aineistoon liittyy pääsääntöisesti saatavuus- ja käyttörajoitteita. Suomen Lajitietokeskuksen johdolla on valmisteltu kansallinen, sitova periaatepäätös [10], joka sisältää yleiset saatavuus- ja käyttörajoitteiden linjaukset sekä liitteenä ylläpidettävän luettelon Suomen arkaluonteisesta lajistosta.

Avoimuutta voidaan rajoittaa monin eri tavoin, joista havaintoon liittyvän paikkatiedon karkeistaminen on tavanomaisin. Myös aikarajausta voidaan käyttää tiedon avoimuutta salattaessa.

Lisäksi Lajitietokeskuksessa voi olla aineistoja, joiden avoimuutta ja käyttöoikeutta rajoitetaan datan omistajan tai hallinnoijan vaatimuksesta ja sopimukseen perustuen. Näidenkin tietojen jakamiseen liittyvä käyttöoikeus määritellään yllä mainittujen käyttöoikeuslisenssien kautta tapauskohtaisesti. Näihin luetaan myös tieteellisten tutkimusaineistojen ajallinen käyttörajoitus,

ns. embargo, jonka alaisille aineistoille asetetaan päivämäärä, jota ennen tieto ei ole avointa. Käyttörajoitettuja tutkimusaineistojakin voi saada käyttöönsä omistajan suostumuksella.

Lajitietokeskuksen tietovarastossa aineistot säilytetään sellaisina, kuin ne on tiedon omistajalta saatu. Yllä mainitut käyttörajoitukset tulevat voimaan vasta, kun aineistot siirtyvät tietovarastosta laji.fi-sivuston julkiseen palveluun näkyviin ja käytettäviksi. Tiedon avointa käyttöä edistävien tavoitteiden mukaisesti Lajitietokeskuksessa pyritään varmistamaan, että viranomaisilla ja viranomaisiksi luokitetuilla tahoilla on virkatehtävissä aineistojen rajoittamaton käyttöoikeus. Tämä perustuu kuitenkin vapaaehtoisuuteen ja erilliseen sopimukseen aineistojen omistajien ja Lajitietokeskuksen välillä.

Vapaaehtoisesti viranomaiskäyttöön luovutetut aineistot nauttivat Lajitietokeskuksen kautta jaettuna sitä suojaa, jonka [laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta](#) myöntää 24 §:n 1 momentin 16 kohdan ja 26§:n 1 momentin 2 kohdan perusteella. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että viranomaisen käyttöön viran hoitamiseksi luovutettuja aineistoja ei voi luovuttaa eteenpäin ilman aineiston omistajan suostumusta. Tämä varmistetaan Lajitietokeskuksen ja viranomaisten keskinäisillä sopimuksilla samalla, kun sovitaan toimintatavasta viranomaisen pääsystä kaikkeen Lajitietokeskuksen aineistoon.

Aineistojen avoimuus ei saa loukata tietosuojaa. Aineiston avoimuuden rajoitukset perusteluineen ilmaistaan aineiston metatiedoissa. Avoimet aineistot saatetaan Luomuksen hallinnoimassa Lajitietokeskuksen portaalissa (laji.fi) itsepalveluperiaatteella tiedeyhteisön, julkishallinnon, järjestöjen, yritysten ja yksityishenkilöiden hyödynnettäviksi vapaasti ja maksutta. Myös muita julkisia jakelukanavia voidaan perustaa avoimeen aineistoon perustuen.

Lajitietokeskuksen aineistojen avoimuutta ja julkisuutta edistetään antamalla aineistoja ja niiden kuvauksia tietovaraston kautta julkaistaviksi Global Biodiversity Information Facility GBIF:in portaalissa sekä mahdollisesti muissa vastaavissa palveluissa.

7. Vastuunjako

Aineistopolitiikan laatiminen, päivittäminen ja hallinnointi

Lajitietokeskuksen organisaation hallinto vastaa aineistopolitiikan laatimisesta, päivityksistä ja hallinnoinnista. Aineistopolitiikan vahvistaa Luomuksen johtaja.

Luomuksen Biodiversiteetti-informatiikan yksikkö (BDI-yksikkö) vastaa tämän aineistopolitiikan ylläpidosta, ja sitä hallinnoidaan osana Lajitietokeskuksen kokonaisarkkitehtuuria [11]. BDI-yksikkö tarkistaa politiikan päivitystarpeet vuosittain. Tarkistuksen yhteydessä tiimi voi pyytää relevanteilta tahoilta näkemyksiä politiikan päivitystarpeista. Lisäksi se arvioi politiikan yhteensopivuutta yhteistyökumppaneiden vastaavien politiikkojen kanssa.

Aineistopolitiikan toteuttaminen

Aineistopolitiikan toteuttamisen vastuunjako Suomen Lajitietokeskuksessa on seuraava:

- Luomuksen Biodiversiteetti-informatiikan yksikön johtaja valvoo aineistopolitiikan toteutumista Lajitietokeskuksen hallinnoimien aineistojen osalta.
- Luomuksen BDI-yksikkö vastaa aineistopolitiikan toteutumisesta Lajitietokeskuksen tietojärjestelmissä kaikkien aineistotyyppien osalta.
- Jokainen Luomuksen työntekijä ja Luomuksen kanssa muussa sopimussuhteessa oleva henkilö vastaa omalta osaltaan aineistopolitiikan toteuttamisesta toimiessaan Lajitietokeskuksen nimen alla ja tuottaessaan, jakaessaan tai käyttäessään politiikan tarkoittamia aineistoja.

VIITTAUKSET

- [1] Arkaluonteisella eli sensitiivisellä tiedolla viitataan julkisuudelta rajattuun tietoon, johon pääsy on vain määritetyillä henkilöillä, ryhmillä tai organisaatioilla. Luokittelu arkaluonteiseksi perustuu olettamukseen, että kyseisen tiedon julkistamisella voi olla vahingollisia seurauksia kohteelle, jota kyseinen tieto koskee.
- [2] Aineistoa voidaan salata arkaluonteisuuden lisäksi myös muilla perusteilla, jotka liittyvät usein aineiston omistajuuteen ja hallintaan, kuten varaus tutkimuskäyttöön tai liiketoiminnan kehitystyöhön
- [3] FAIR periaatteet: <https://www.fairdata.fi/miksi-fairdata/fair-periaatteet/>
- [4] GDPR tietosuoja-asetus: <https://tietosuoja.fi/gdpr>
- [5] JHS-suositus 189: <http://www.jhs-suositukset.fi/suomi/jhs189>
- [6] <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.fi>
- [7] <http://creativecommons.fi/lisenssit/>
- [8] Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (1999/621); Luonnonsuojelulaki (1996/1096), 6 luku, Eliölajien suojelu.
- [9] Suomen ympäristöhallinto muodostuu [ympäristöministeriöstä](#) ja [TEM](#):n hallinnonalalla toimivien alueellisten elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten ympäristö- ja luonnonvarat - vastuualueista, aluehallintovirastojen ympäristölupavastuualueista, [Suomen ympäristökeskuksesta](#) sekä Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksesta. Luonnonvarojen hallinto jakautuu ympäristöministeriön, [maa- ja metsätalousministeriön](#) ja työ- ja elinkeinoministeriön kesken.
- [10] [Kansallinen luettelo](#) on valmistunut osallistavan prosessin tuloksena ja lähetetty kaikille osallistuneille tahoille 29.7.2016. Periaatepäätökseen tähtäävän prosessin valmistelukokous järjestettiin 29.9.2015 ympäristöministeriön, maa- ja metsätalousministeriön, Suomen ympäristökeskuksen ja Luomuksen kesken.
- [11] Kokonaisarkkitehtuurilla (KA) tarkoitetaan toiminnan, tietotarpeiden, tietojärjestelmien ja teknologiaratkaisujen mallintamista, kuvaamista ja suunnittelemista yhtenäisen mallin mukaisesti. Lajitietokeskuksessa noudatetaan KA:n suunnittelussa JHS-suositusta 179 soveltuvin osin.